

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.02.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Списание БГ Предприемач

✓ В Отворено писмо работодателите заявиха готовност да напуснат Националния съвет за тристранно сътрудничество

В първата си работна среща за 2015 г, четирите национално представителни работодателски организации - Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК), Българската търговско-промишлена палата и Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) обединиха позициите си по ключови въпроси за развитие на социалния диалог.

В срещата участваха председателите на АИКБ - Васил Велев, на БСК - Сашо Дончев, и на КРИБ - Кирил Домусчиев, главният на АИКБ Милена Ангелова, заместник-председателят на БТПП Георги Стоев, изпълнителният председател на БСК Божидар Данев, изпълнителният директор на КРИБ Евгений Иванов, главният секретар на БТПП Васил Тодоров и експерти на четирите организации.

Срещата бе предизвикана от тревожното състояние на социалния диалог и възприетата практика на изолиране на българските работодатели от вземането на важни решения в сферата на трудово-правните и социално-осигурителните отношения. В тази връзка, лидерите на четирите бизнес организации обсъдиха подготовката на общи позиции по развитието на социалния диалог и по пенсионната реформа у нас. Бяха обсъдени действия за ускоряване на приемането на съвместни предложения за промени в законодателството, с цел подобряване на бизнес средата и защита на общите интереси на българските предприемачи и работодатели. Обект на дискусията бе и участието на работодателските организации в работата на Международната организация на труда.

tribali.info

✓ Бизнесът дава на съд минималната заплата

Работодателите атакуват постановлението за вдигане на минималната заплата пред Върховния административен съд (ВАС). Аргументът е, че то не е обсъдено в Националния съвет за тристранно сътрудничество преди приемането му. Жалбата е от името на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК) и Българската търговско-промишлена палата (БТПП). С постановлението са определени нови размери на най-ниското възнаграждение за 2015 г. - 360 лв. от 1 януари и 380 лв. от 1 юли

Според работодателите постановлението е незаконосъобразно и те настояват да бъде отменено. Бизнесът припомня, че според Кодекса на труда трябва да бъдат задължителни консултации с работодателите и синдикатите при приемането на нормативни актове по въпроси, свързани с жизненото равнище, трудовете и осигурителните отношения.

Във вторник и четирите национално представителни работодателски организации - Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), АИКБ, БСК и БТПП, излязоха с остро отворено писмо за състоянието на социалния диалог в страната. От бизнеса изразиха възмущението си от това, че важни нормативни промени се внасят в Министерския съвет без обсъждане в Националния съвет за тристранно сътрудничество. Те дадоха пример именно с приемането на новите размери на минималната работна заплата за 2015 г.

Работодателите са категорични, че особено притеснителна е наложилата се практика промени в трудовото и осигурителното законодателство да се предлагат от отделни министри и да се внасят от депутати, а не от кабинета. Така тристранката се заобикаля, а промените се приемат от парламента, без да са съгласувани със социалните партньори. Драстични други примери за потъпкването на диалога са промените в Кодекса за социално осигуряване, които дават право на работещите да избират дали да се осигуряват в частен пенсионен фонд, както и инкриминирането на укриването на осигурителни плащания.

Бизнесът призова управляващите „да преосмислят описания по-горе маниер на работа и да възстановят нормалното функциониране на органите за партньорство на национално ниво“. В противен случай те заплашиха, че ще напуснат тристранния съвет. Очаква се в най-скоро време да бъде насрочено заседание на тристранката, на което работодателските организации ще решат дали ще продължат участието си в нея.

Божидар Данев, изпълнителен председател на БСК:

Тристранният съвет се обезличава

„Изцяло се обезличава Националният съвет за тристранно сътрудничество. Участието ни не е необходимо, ако нещата се решават между кабинета и синдикатите.“ Това коментира изпълнителният председател на БСК Божидар Данев по повод редица промени в нормативни актове, които се правят без съгласуване с работодателите.

„Не можем да стоим безучастни, тъй като това е въпрос и на международно законодателство, нарушава се Конвенция номер 144 на Международната организация на труда (МОТ), която е ратифицирана от България“, категоричен е той.

Данев припомни, че в Закона за нормативните актове ясно е казано, че закон не може да влиза без оценка на неговото въздействие.

„Спокойно можем да кажем, че примерно вдигането на минималната работна заплата с административен акт ще доведе до сериозни промени в икономическата структура на редица региони в страната, където положението и без това е тежко, а тепърва ще закриваме малки и средни предприятия благодарение на тази разпоредба, без да се изследва какво е влиянието на подобен акт, примерно във Видинския регион или в Силистра.“

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България:

Важни промени се правят зад гърба ни

Европейска практика, която е намерила отражение и в Кодекса на труда, е нормативните документи по всички въпроси, които се отнасят до доходите и трудово-правните и осигурителните отношения, да се обсъдят преди приемането им в тристранния съвет. За да се чуят становищата и на двете големи обществени групи - работодателските и синдикалните организации. Много често позициите им са взаимноизключващи се, но след като ги изслуша, изпълнителната власт може да вземе мотивирани решения. Точно тези прости правила не се спазват - трети месец тристранният съвет не работи.

Важни промени, каквито са например реформите в пенсионния модел и които засягат идните 20-30 години, се решават за пет дни зад гърба на работодателите в сговор между част от правителството, защото имаше и изненадани министри, и синдикатите. Това е прецедент, който няма да забравим. Той трябва да се разчепка докрай, да стане ясно кой и защо предложи тези промени в Кодекса за социално осигуряване. Поставените цели можеха да се постигнат по друг, правилен начин, а не чрез рушене на пенсионен модел, който е доказал предимствата си в развития свят. Взетото решение беше грешно. Тази грешка можеше да не бъде правена. Ще отидем на следващото заседание на тристранния съвет и ще поискаме да се постави на здрава основа работата в него. Тристранката не може да се заобикаля с депутатски законодателни инициативи. В зависимост от резултатите от това заседание и от практиката, която ще се формира след това, ще решим какви да бъдат бъдещите ни действия. Това е проблем на цялата политическа класа, а не само на правителството или парламента.

Вицепремиерът Ивайло Калфин:

Готов съм за среща с бизнеса

Вицепремиерът Ивайло Калфин е готов да се срещне с лидерите на работодателските организации, които изразяват претенции към неговото поведение като председател на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС), при тяхна инициатива. Това коментираха от социалното министерство по повод писмото на четирите работодателски организации. Оттам уточниха, че следващото заседание на съвета се подготвя в момента в съответните комисии към него.

„Темата за минималната работна заплата беше обсъдена в НСТС в рамките на обсъждането на параметрите на бюджета за 2015 г., докато другите два въпроса (промените в Кодекса за социално осигуряване и криминализиране на укриването на осигуровки - б.р.) са предмет на дългогодишни дебати както между социалните партньори, така и в обществото. Вярвам, че редовните заседания на работната група по пенсионната система, както и предстоящото обсъждане на законодателните промени в НСТС и в надзорния съвет на НОИ дават добра възможност за изслушване и отчитане на всяко изложено мнение по тези въпроси. Очаквам да продължим задълбочените дебати, като спазим ангажимента към края на март 2015 г. да стигнем до законодателни предложения, които да бъдат надлежно обсъдени в НСТС“, заяви министър Калфин.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ Бюджетната комисия прие теглене на заем от 8 млрд. евро

След един час дебати Бюджетната комисия прие предложението за теглене на нов държавен дълг от 8 млрд. евро, предаде БГНЕС.

Това се случи след като 9 депутати бяха "за", трима бяха "против" и 5 се въздържаха. Въпреки това, от БСП не признаха гласуването, тъй като държаха гласът на Георги Търновалийски от левицата, който е в болничен да бъде приет. Това, обаче не стана и председателят на комисията Менда Стоянова обяви, че предложението се приема.

В противен случай тегленето на нов дълг нямаше да мине, тъй като 9 гласа щяха да са "За" срещу 5-въздържали се и 4-ма против.

Преди това министърът на финансите Владислав Горанов заяви, че с ангажирането на 4-те банки HSBC, Citi, UniCredit и Societe Generale за дилъри на български дълг, "ние целим една прогнозируемост и последователност в политиката на държавния дълг в периода 2015-2017 г."

Горанов посочи, че това не е договор за дълг и че това остава в прерогативите на Народното събрание, което с бюджета за всяка година приема лимита на държавния дълг. "Това е изрично посочено в договора. Там е записано още, че матуритетът на дълга може да е с продължителност до 30 г., а максималната лихва от 10%. Тази лихва е условна и това бе показано от пласираните емисии дълг през последните години, които дадоха много по-ниски лихви", каза Горанов. Според него договърът с банките не е финансова иновация и тази практика не е измислена в България и целим да избегнем несигурността.

Горанов защити бъдещото поемане на 8 млрд. евро дълг с това, че през следващите 3 години имаме да погасяваме 5.9 млрд. евро по стари задължения. "В същото време са необходими и средства за покриване на дефицита за посочения тригодишен период. Като правителство не сме нарушили конституцията нито за миг. Трупането на дефицит винаги ще трупа дълг, ако някой ден започнем да управляваме потенциалните газови залежи може временно да решим този проблем", каза още той. Горанов добави, че целта на подписаните договори е основаване на средносрочна програма за емитиране на дълг на международните капиталови пазари. Като в тях се регламентират взаимоотношенията и задълженията между отделните страни, съответно бъдещото организиране издаване на емисии на държавни ценни книжа в рамките на програмата.

Преди него депутатът от БСП Румен Гечев заяви, че БСП ще сезира Конституционния съд, ако се приеме решението за теглене на дълг. "БСП смята, че въобще не би следвало да се разглежда точката за теглене на нов дълг. Конституцията ни забранява да възлагаме, на когото и да е да взема дълг, който не е одобрен от парламента. В никой закон или в обсъждане в парламента няма такова число като 8 млрд. евро. Противоречи на Конституцията да се гласуват дългове за бъдещи години. Всяка година дългът се гласува по отделно", каза Гечев. Той бе категоричен, че никой не е упълномощил правителството да води каквито и да било разговори и да подписва договори на 6-ти февруари за бъдещи дългове за 2016-2017 г.

"Няма страна, в която да се одобряват дългове за години напред. Казвате, че България ще тегли 8 млрд. дълг, какъв сигнал ще има това върху чуждите инвеститори? Ако се приеме този дълг, той ни води по пътеката към гръцкия сценарий. Избрали сте тези посредници за 3 години и няма как да ги заобиколите следващите 3 години, те ще търгуват дълга. Изключително опасно е да се товари българската икономика с дълг от 8 млрд. евро", каза още Гечев.

Йордан Цонев обяви, че ДПС ще гласува въздържал се, тъй като не разполага с достатъчно информация по предложението. На насрочено свое заседание ще вземе решение за по-нататъшно гласуване. "През 2009 г. преди кризата дългът беше 12,6 % към БВП. Това, което имаме като прогноза за 2017 г. е, че външният дълг ще бъде 31,3 %, което представлява около 27,4 млрд. лв. Това е опасно явление. Картината не е добра, възможността страната да влезе в дългова спирала си е сериозна. Ще подкрепяме всяко ваше усилие, което би довело до намаляване на задлъжняване на страната ни", каза още Цонев.

✓ Министър Танева: Пчеларите ще могат да кандидатстват по мярка 4.1 в края на март

„В края на месец март българските пчелари ще могат да кандидатстват по мярка 4.1 „Инвестиции в земеделските стопанства“ от новата Програма за развитие на селските райони (2014-2020 г.)“. Това обяви министърът на земеделието и храните Десислава Танева по време на откриването на 13-тото Международно изложение - договаряне „Пчеларство - Плевен 2015“, което се провежда от 12 до 15 февруари в гр. Плевен.

Във форума участват над 140 фирми и организации от страната, Европа и Азия, които представят последните новости в областта на пчеларството.

„Тези, които имат над 150 кошера могат да кандидатстват за нови кошери, а тези които имат над 126 кошера и за други инвестиции в областта на пчеларството, като например инвентар“, заяви министър Десислава Танева и обясни, че и по мярка 6.1. „Стартова помощ за млади земеделски производители“, позната като „Млад фермер“, пчеларите също ще могат да кандидатстват за финансиране. „Критериите са намалени и вместо 131 кошера в миналия програмен период сега е достатъчно те да имат 126 и да използват възможностите за инвестиции по мярката, ако са млади фермери и отговарят на условията“, поясни Танева.

Тя посочи, че Програмата дава повече алтернативни за развитите на сектора спрямо приложението на предходната. „Надявам се, че всеки от Вас ще се възползва по ПРСР. Това ще доведе до увеличаване производството на пчелен мед, който ще намира все по-добър прием на вътрешни и външни пазари и разбира се ще бъде на все по-добра и конкурентна цена.“ каза министър Танева.

Тя отбеляза, че има нова тематичната подпрограма 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“ за малките фермери, която касае и по-малки като обем пчелари, на който ще се отпускат средства до 15 000 евро. Като приоритетна политика за Министерството на земеделието и храните е биологичното земеделие и не случайно от новия програмен период се въвежда за първи път отделна мярка за биологичното земеделие. По нея, биологично насочените пчелари ще могат да получат подпомагане за пчелно семейство в размер от 25 евро до 35 евро на година, когато са в период на преход.

От тази година след нотификация в ЕК ще започне да се прилага „Държавна помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери в резултат на природни бедствия“.

По Националната програма за пчеларство за 2015 година финансовите средства за подпомагане на сектора са в размер на 4 436 974 лева.

Сред официалните гости на събитието бе и председателят на Народното събрание Ценка Цачева, която заедно с министър Танева, разгледа щандовете на изложителите.

✓ **Предлагат бизнесът да може да уволнява служители в пенсионна възраст**

Бизнесът да може да уволнява служители в пенсионна възраст – това предлагат от БСП. Мярката ще засегне 220 000 работещи пенсионери, а целта е 120 000 млади хора, регистрирани в бюрата по труда, да получат шанс за работа. Още преди обсъждането на идеята обаче, тя предизвика противоречия, съобщи Нова ТВ.

Иванка Величкова е учител от 42 години. Може да се пенсионира, но не иска. И макар че трудовата ѝ книжка е пълна, с годините желанието за работа става все по-голямо.

„Училището е моят живот, тук прекарвам дните си, следобедите, нощно време децата също са с мен в съня ми. Докато се чувствам добре, докато мога ще се боря с предизвикателствата, които имам всеки ден ще работя“, каза Иванка Величкова.

В училището на Иванка има още двама преподаватели, които могат да се пенсионират, но все още са на работните си места. А и директорът не може да ги съкрати.

„От гледна точка на демографския проблем в страната, мисля, че е по-добре работодателят да решава в конкретната ситуация как да постъпи. При това положение, което е в момента, ние нямаме никакъв избор“, каза Вера Андонова – директор на VIII СОУ „Асен Златаров“ – Монтана.

✓ **Трима се състезават за шефското място в НЗОК**

Трима са кандидатите за управител на НЗОК, след като днес изтича мандатът на Румяна Тодорова. Тя обаче ще се бори да запази поста си, а другите двама кандидати са мъже.

Това съобщи ген. Стоян Тонев преди началото на заседанието на парламентарната здравна комисия, цитиран от bTV. Бившият началник на ВМА увери, че няма закъснение при процедурата за избор на управител на НЗОК.

Според него стартят на процедурата през идната седмица и не се бърза, показва че в системата няма напрежение.

[Вестник Труд](#)

✓ **Планират 147 млн. лева приходи от приватизация**

Минимум 147 млн. лева приходи очаква през настоящата година Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК), става ясно от плана за работа на ведомството за 2015 г.

От тази сума 5 млн. лв. ще влязат от следприватизационен контрол и договори за разсрочени плащания от предходни години.

Според плана АПСК ще извърши 30 приватизационни продажби на държавни дялове или акции в търговски предприятия. Най-приоритетни са продажбите на Агенцията за дипломатически имоти в страната (АДИС), „Аудиовидео Орфей“, „БДЖ товарни превози“, „Овча купел“ ЕООД, Пловдивския панаир и Българската фондова борса (БФБ).

Най-апетитното дружество, включено в програмата на ведомството, ръководено от Емил Караниколов, е АДИС. Това ще е пореден опит за неговата продажба. При правителството на НДСВ преди повече от 10 години за купувач бе определен „Миролио“ с цена 96 млн. лв., но сделката бе прекратена.

След това то периодично беше включвано и впоследствие вадено от списъка за приватизация. Към 2012 г. дружеството притежаваше 351 имота, 240 от които - апартаменти, а оценката му бе малко над 110 млн. лв.

На 120 млн. лв. пък е оценено „Аудиовидео Орфей“. Цената е висока, тъй като на практика се продават 63 имота с площ от 548 декара. Голяма част от тях са в столичния кватрал „Бояна“.

В активите на държавно дружество „Овча купел“ влизат имоти край Нов български университет, оценени на 9,5 млн. лева. В момента те са собственост на Държавната консолидационна компания.

Опит за продажба на Българската фондова борса, заедно с Централния депозитар, се прави за трети път. За последно борсата и депозитарът бяха обявени за продан през 2013 г., но до сделка така и не се стигна.

Единственото дружество, от което няма да влязат приходи в АПСК, е „БДЖ товарни превози“. При сделка парите ще влязат изцяло в „Холдинг БДЖ“ с идеята да помогнат за финансовото му оздравяване.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Държавата се отказва да свива дълга следващите три години**

Тригодишният договор с банките посредници за външни заеми от 8 млрд. евро мина трудно през бюджетна комисия

Правителството е актуализирало програмата си за рефинансиране на държавния дълг и покриването на бюджетните дефицити в периода 2015–2017 г. Това става ясно при сравнение на официалната справка на Министерството на финансите, представена във сряда, и средносрочната бюджетна прогноза на правителството, обявена при представянето на бюджета за 2015 г. Основната разлика между двата варианта на заемната политика са времето, за което държавата ще започне да намалява дълговото си бреме, и размерът на погасяванията, които трябва да се правят през следващите няколко години.

В средносрочната прогноза беше записано, че дългът на държавата ще расте до 2016 г., като тогава съотношението между държавния дълг и брутният вътрешен продукт (БВП) се планираше да бъде 30.8%. През следващата година това съотношение трябваше да започне да намалява. В актуализираната справка на министерството вече се вижда, че задължението на държавата ще продължи да се увеличава и през 2017 г., като тогава съотношението дълг/БВП ще бъде

31.3%. Картина за следващия период няма, защото средносрочната бюджетна програма е за три години. Вижда се също така, че държавата ще намали размера на погашенията и разходите за обслужване на дълга през 2016 и 2017 г. (виж графиките).

Тригодишният план

Промяната в политиката на министерството се вижда и в разглеждания в парламента договор с четирите банки, които ще пласират външния дълг на България. На 6 февруари Министерството на финансите е сключило договор за дилърство с 4 международни финансови институции - Citigroup Global Markets, HSBC Bank, Societe Generale и Unicredit. Същите тези банки посредничиха и при облигационната емисия за 1.4 млрд. евро, пласирана в края на 2014 г. за изплащането на гарантираните влогове в КТБ. Благодарение на тази програма правителството може да рефинансира големите дългове, чийто матуритет се струпа в рамките на 3-4 години. Напоследък правителствата разчитаха повече на вътрешния пазар и пласираха повече средносрочни облигации. Сега по-голямата част от необходимите заеми за рефинансиране на дълг ще бъдат взимани от международните пазари, а падежът може да бъде изтеглен по-далеч във времето.

"В програмата МФ е отворило максимално матуритетната структура, като сме дали възможност да се поема и дълг за 30 години, а в хода на записването през годините ще преценяваме кой матуритет е най-изгоден за държавата, за да не се получават, както сега, струпване на падежи в кратък хоризонт от порядъка на две-три години", каза финансовият министър Владислав Горанов.

В договора, който трябва да бъде ратифициран от парламента, е записано, че максималният обем на новите емисии е до 8 млрд. евро. Също така е определен максимален матуритет на книгата от 30 години и таван на допустимата лихва, при която държавата е склонна да се финансира, от 10%. Общият обем на траншовете за всяка от следващите три години ще бъде ограничен до лимитите за поемане на държавен дълг в годишните закони за държавния бюджет. За 2015 г. заложеното финансиране от международните пазари е 6.9 млрд. лв.

Аргументите против

Договорът бе приет трудно в комисията – с 9 гласа "за" и 8 "против". Депутатът от "БСП лява България" Румен Гечев обяви, че подписването на подобно споразумение противоречи на конституцията, защото единствено парламентът може да одобрява взимането на какъвто и да било заем. "Никой не е упълномощавал правителството да подписва договор за бъдещи дългове през 2016 и 2017 г.", смята Гечев. Според него България не би трябвало да се обвързва с конкретни банки и всяка година депутатите в Народното събрание трябва да преценяват какви дългове са необходими на държавата и те да бъдат разписвани със съответния държавен бюджет. Друг проблем за червения депутат е заложеният таван на лихвата – 10%.

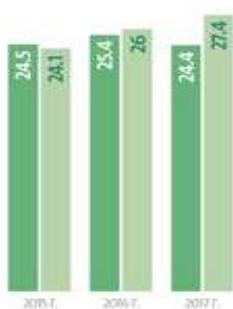
Според финансовия министър програмата за поемане на нов дълг до края на 2017 г. не е новост за международните финансови пазари. Той даде пример с Полша, където също има подобна програма и "отдавна управлява модерно държавния си дълг". "Тази програма дава предсказуемост и възможност дори при политическа нестабилност правителството да има механизъм да плаща задълженията си, гласувани с годишния закон за държавния бюджет", уточни министърът. На въпроса защо е посочена лихвата от 10 процента той отговори, че "този размер на лихва е използван като бенчмарк във всички емисии след 2010 г., като идеята е да се даде някакво ограничение на правителството в неговите действия и да не се насочват тези, които искат да финансират държавата, към реалната доходност, която очакваме".

Депутатът от ДПС Йордан Цонев каза по време на изслушването, че неговата партия ще се въздържа от гласуването, но като цяло подкрепя идеята да има дългосрочна програма за управление на дълга. Според него обаче липсват необходимите реформи, с които този дълг да започне да намалява. "България постепенно открива пред себе си възможността да влезе в дългова спирала. В началото заради ниските нива на дълга е плавна, но може и да се изостри", смята депутатът. Според него е притеснително, че в края на 2009 г. съотношението дълг/БВП е било около 12.6%, а през 2017 г. вече очакваме да бъде 31.3%.

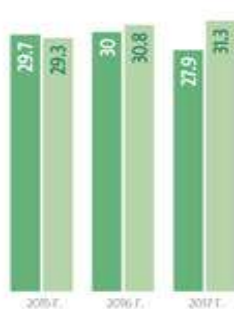
ПРОГРАМИ ЗА РЕФИНАНСИРАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ И ПОКРИВАНЕ НА БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ за периода 2015-2017 г.

■ Средносрочна бюджетна прогноза (2015 – 2017 г.)
 ■ Актуализираната стратегия на Министерството на финансите
 източник: МФ

ОБЩ ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ
МАРД. ЛВ.

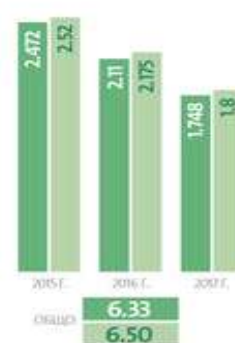
ДЪЛГ/БВП %

ЗА ПОГАСЯВАНЕ НА ГЛАВНИЦА И ПЛАЩАНЕ НА ЛИХВИ
МАРД. ЛВ.

ЗА ПОКРИВАНЕ НА БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ
МАРД. ЛВ.

✓ Заетите леко намаляват, но заплатите растат

ИТ секторът наема все повече специалисти и дава най-високи заплати

По-малко наети лица, но по-високи заплати. Такава е била картината на зетите в България през последното тримесечие на 2014 г. спрямо предходното. Само 2.2 млн. българи работят по трудово и служебно правоотношение към края на декември, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). За сравнение средномесечният брой на пенсионерите за 2014 г. е бил 2.181 млн. според НОИ, което означава, че броят им е почти равен. Очаквано, най-голямо намаление на трудовата заетост се наблюдава в сектора "Хотелиерство и ресторантьорство", където по-активно се сключват трудови договори през лятото. Същевременно една от възможните причини за ръста на възнагражденията са получени бонуси в края на годината.

Работещите намаляват в края на 2014 г.

Предварителните данни на НСИ показват, че наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на 2014 г. намаляват с 47.4 хил. души към края на септември и с 4.5 хил. души на годишна база. По-високият спад спрямо летния сезон е лесно обясним заради по-ниската заетост в туризма през зимата. По-значително намаление на заетостта се отчита и в селското стопанство, и в спорта и развлеченията, където също имаме сезонна зависимост. Спрямо миналата година най-много се е понижил броят на наетите в икономическите дейности "Административни и спомагателни дейности" и "Строителство", но в замяна са се увеличили в преработващата промишленост, което не е изненада предвид изнесените по-рано през седмицата данни за ръста на този вид индустрия. Работещите в областта на ИТ и "професионални дейности и научни изследвания" също са се увеличили процентно, което потвърждава косвено, че търсенето за ИТ специалисти в България продължава да расте. Това е и секторът с най-високи заплати.

Ръст на заплатите

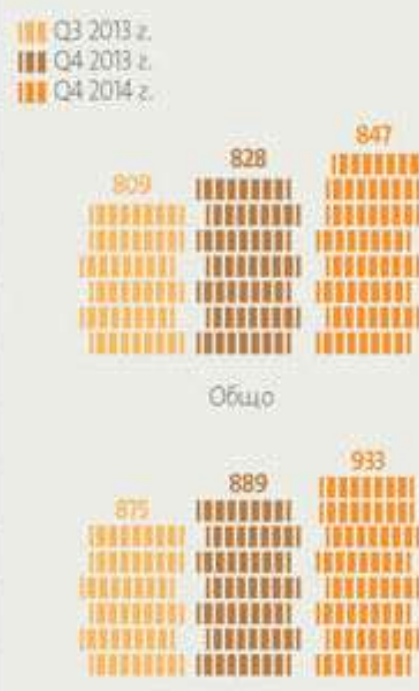
Средната месечна работна заплата е била 847 лв. през четвъртото тримесечие на 2014 г., като се е увеличила с 4.7% спрямо предходното и с 2.3% спрямо четвъртото на 2013 г. Средната брутна месечна работна заплата за октомври 2014 г. е била 841 лв., за ноември - 833 лв., и за декември - 865 лв. Най-голямо увеличение на възнагражденията е имало в образованието и в "Култура, спорт и развлечения". Това се дължи на повишаването на минималните учителски заплати от 1 септември 2014 г. На годишна база най-много са нараснали заплатите именно в сектора, където е отчетено най-голямо намаляване на наетите служители: "Административни и спомагателни дейности", като въпреки това възнаграждението остава от най-ниските. Най-голям е бил спадът на заплатите при операциите с имоти. Най-добре платени са зетите в ИТ и телекомуникации (1791 лв.), енергетиката (1543 лв.) и финансови и застрахователни дейности (1524 лв.). Най-ниските заплати са традиционно в икономическите активности "Хотелиерство и ресторантьорство" (564 лв.) и "Административни и спомагателни дейности" (595 лв.).

Според данните на НСИ на годишна база средната месечна работна заплата се е увеличила повече в общественния сектор (с 4.9%), отколкото в частния (1.4%), но трябва да се има предвид, че сивата икономика не може да бъде отчетена.

СРЕДНА БРУТНА МЕСЕЧНА ЗАПЛАТА, за 2014 г., в лв.

СРЕДНА БРУТНА МЕСЕЧНА РАБОТНА ЗАПЛАТА ПО СЕКТОРИ (ЛВ.)

✓ Силното субсидиране направи земеделието по-малко конкурентно

Секторът се реструктурира към производства с най-голямо подпомагане

"Време е да се замислим не какво усвояваме като субсидии за земеделци от ЕС, а какъв е ефектът от изразходването им", такава е обобщението на Николай Вълканов, управител на фондация за анализи в земеделието "ИнтелиАгро", за резултатите от членството в ЕС върху производителността от сектора на селското стопанство в България. Основните изводи от анализа, направен за Института за пазарна икономика, бяха представени вчера и очертават промените за аграрния бизнес в условията на силно субсидиране. За седемте години членство в ЕС страната е получила 6.9 млрд. лева помощ за земеделския сектор, но той не е станал по-конкурентен. Подпомагането не е довело и до нарастване на производителността и инвестициите. Вместо това повече стопани се насочват към зърнопроизводството, където са най-големите субсидии, за сметка на животновъдството и растениевъдството, където стопанствата намаляват.

Какво се промени в сектора

Селското стопанство не само използва повече ресурс (близо половината от площта на страната и 19% от всички заети в икономиката), но и произвежда по-малко спрямо другите отрасли на икономиката. "Брутната добавена стойност в отрасъла, изразена в съпоставими цени, спада след 2008 г. и достига нива, които са с една четвърт по-ниски от средните за периода, преди страната да стане член на ЕС. Делът на земеделието в създадената брутна добавена стойност в икономиката на страната спада под 5% в периода след 2008 г. при 6-8% в периода 2003-2005 г.", се казва в анализа. Същевременно инвестициите, които секторът привлича, са едва 2%.

Подпомагането чрез плащания за единица площ е довело до реструктуриране към подсектори с относително ниски производствени разходи на декар. Продукцията на житни, фуражни и маслодайни култури нараства чувствително, докато животновъдството и производството на плодове и зеленчуци намалява.

Аграрният бизнес в момента има силна концентрация - 4% от стопанствата обработват 85% от земята. "Субсидиите повишиха интереса към земеделието, в резултат на което обработваемата земя нарасна с 20%. Същевременно броят на стопанствата намалява почти наполовина, което в известна степен е и резултат от естествени процеси като застаряване на населението и миграция", обясни Вълканов. Това е рязък завой предвид факта, че до 2006 г. ползването на земеделска земя постоянно е намалявало.

Производителността е от най-ниските за ЕС

Въпреки добрите климатични условия и качеството на земята България е неконкурентоспособна в сравнение с другите европейски държави. "Страната разполага с 3% от обработваемата земя в ЕС-27 и използва 3.3% от работната ръка в отрасъла на ниво ЕС, но произвежда едва 0.8% от брутната добавена стойност в селското стопанство на общността", се посочва в анализа. По производителност на една годишна работна единица България се нарежда на 25-о място в ЕС, като след нея са единствено Румъния и Латвия. "Имаме много земя и сравнително богати почви, което като че ли ни е разглезило. Там, където земята е малко и е бедна, хората се борят да извадят колкото се може повече от единица площ и да измислят и внедряват нови технологии", обяснява Николай Вълканов. Той посочва още, че брутната добавена стойност от хектар в България през 2013 г. е едва 353 евро. За сравнение в Румъния е 591 евро, в Гърция - 2958, а при лидера Холандия - 9206 евро. За първите седем години на членство на България в ЕС не се повишават и добивите - нито от единица площ, нито на животински продукти.

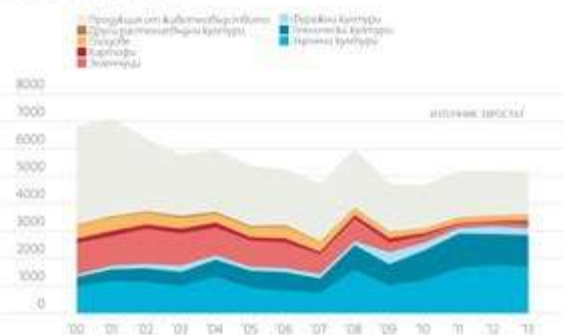
Насоки за подобрение

По-високата производителност отново ще се доминира от възможностите за публично финансиране, защото почти няма земеделски бизнес, който да не е зависим от Общата селскостопанска политика. "Ето защо би било добре да се помисли за прехвърляне на средства от Първи стълб (директни плащания) към Втори стълб (Програма за развитие на селските райони), където има повече мерки и цели, свързани с повишаване на производствените възможности", смята Вълканов. Самите представители на сектора посочват и някои проблеми на средата като липсата на квалифицирана работна ръка, ограничения достъп до финансиране, тежката бюрокрация и тромавата нормативна уредба като сериозни предизвикателства пред потенциала на бизнеса си.

**ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ В ОТРАСЪЛ
"СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО",
1998-2013 г. (млн. лв. по цени от 2010 г.)**

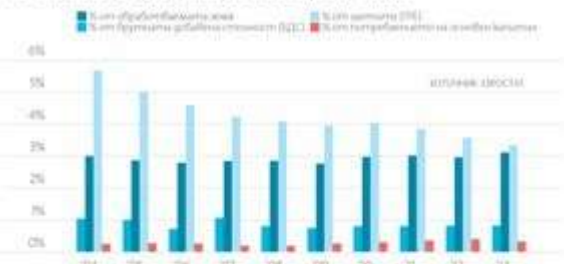
**СТОЙНОСТ НА ПРОИЗВЕДЕНАТА ПРОДУКЦИЯ,
2000-2013 г., по цени**

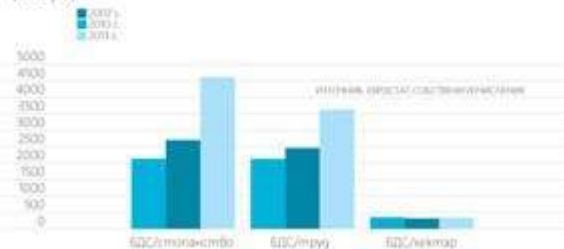
**ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ И СУБСИДИИ,
ПО ЦЕНИ, 2003-2013 г.**

**БЪЛГАРСКОТО СЕЛСКО СТОПАНСТВО КАТО ДЯЛ
ОТ СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО В ЕС-27, 2004-2013 г.**

**ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ НА СТОПАНСТВО,
ОТ ПОЛОЖЕН ТРУД И ХЕКТАР ОБРАБОТВАЕМА ЗЕМЯ
(в евро)**

✓ Visa отчете ръст на бизнеса в България

Плащанията с издадените от компанията карти в страната през миналата година надхвърлят 1.4 млрд. евро. За последните десет години издадените дебитни и кредитни карти Visa в България са се увеличили над три пъти, но употребата им все още остава сравнително ниска въпреки все по-активното им използване от страна на потребителите в страната. Това стана ясно от представените в четвъртък от технологичната компания "Visa Европа" резултати за финансовата 2014 г., която обхваща периода октомври 2013 г. – септември 2014 г. През 2015 г. дружеството отбелязва 20-годишнината от началото на активното предлагане на продукти и услуги Visa на крайните потребители в България. Според представените данни към края на 2014 г. издадените от финансовите институции в страната карти Visa достигат 3.42 млн. Броят им намалява леко спрямо отчетените в края на 2013 г. общо 3.45 млн. броя, но наблюденията на компанията показват, че употребата им расте както по отношение на броя извършени с тях транзакции, така и по отношение на разплатените с тях суми. Все по-често

От компанията отчитат, че общо похарчените за миналата година средства с карти Visa възлизат на 5.7 млрд. евро. От тях разплащанията на POS терминали са на обща стойност 1.4 млрд. евро, което представлява ръст с 24% спрямо година по-рано. Броят на направените транзакции на POS терминали също расте, като за миналата година достига почти 37.5 млн., или с 25% повече спрямо 2013 г. Обемът на разплащанията при електронна търговия също се увеличава, като през последните 12 месеца онлайн разплащанията с карти Visa, издадени от български финансови институции, са на обща стойност 280 млн. евро, което е ръст от 70% на годишна база.

За по-високата употреба на Visa картите в страната говори и отчетеното от компанията намаляване на средната стойност на една транзакция. През миналата година тя се понижава до 37.9 евро при отчетени 38.4 евро за 2013 г.

"Тези резултати показват, че българите използват картите си все по-често и за все по-малки по размер покупки", обяснява Красимира Райчева, която е мениджър на компанията за България.

Въпреки възходящия тренд общата употреба на банковите карти в страната остава сравнително по-ниска спрямо други пазари в Европа. "Средно с издадените в България 3.42 млн. карти се извършват 11 транзакции на POS терминал годишно", посочва генералният мениджър на "Visa Европа" за Гърция, България и Кипър Никос Кабанопулос. Употребата за разплащания при търговци е по-висока при кредитните карти, с които средно за година се правят 21 плащания на POS, докато при дебитните средният брой извършени разплащания е 10 за година. Същевременно данните на компанията показват, че 1 от всеки 20 евро, които потребителите в България са похарчили през изминалата година, е било разплатено с карта Visa. За сравнение - средната стойност за всички пазари в Европа е 1 на всеки 6 евро.

Мобилен фокус

Като основно предизвикателство пред още по-активната употреба на картите Visa за разплащания в страната от компанията посочват приемането им от страна на търговците. Ето защо увеличаването на броя на търговците, които разполагат с POS терминали и съответно приемат картови разплащания, е сред областите, в които ще бъде фокусирана дейността на "Visa Европа" в България и през 2015 г.

Плановете за страната предвиждат и увеличаването на възможностите за т.нар. безконтактни разплащания – както по отношение на броя издадени карти, така и по линия на местата, на които потребителите могат да извършват такива операции. Характерното при тях е, че плащането става чрез доближаването на платежното средство (банкова карта, мобилен телефон, часовник и т.н.) до устройството, приемащо плащането (най-често POS терминал), като за по-малки суми не е необходимо и въвеждането на ПИН код.

За 2015 г. е предвидено и представянето на възможност за т.нар. p2p разплащания (директно от човек на човек) в страната. При тях картодържателите могат да извършват преводи през своя смартфон до друг потребител във всяка точка на света, стига да знаят мобилния му номер или номера на неговата Visa карта. От компанията уточняват, че и в момента потребителите в България могат да получават преводи по сметките си от издадени в чужбина карти, като от тази година ще могат и да изпращат средства по този начин.

✓ ЕС затяга правилата за финансиране на клъстери

Осигуряването на средства за тях ще цели по-висока ефективност и конкурентоспособност, а не просто усвояване на пари

Европейският съюз изгражда система за оценка на ефективността на бизнес клъстерите, което ще затегне тяхното финансиране със средства по оперативните програми. Заради атрактивните условия по тази линия и не много ясните правила само в България през миналия програмен период бяха създадени близо 40 млн. лв за създаване на клъстери, много от тях организирани в последния момент и с откровената цел "да се усвоят един пари", а не за повишаване на конкурентоспособността на фирмите в тях.

Браншовата им асоциация в България също е изготвила своя система за акредитация, която обаче трябва да бъде разгледана и приета правителствено ниво, стана ясно по време на първата среща на бизнес клъстерите в Южна България, проведена в Пловдив.

Общината участва в двата най-големи бизнес клъстера в региона - "Проектиране и строителство" и "Информационни и комуникационни технологии Пловдив". В тях участват общо 41 дружества, неправителствени организации, общини и висши учебни заведения. Всички те работят и по осъществяването на най-мащабния инвестиционен проект - Тракия икономическа зона.

Клъстери на килограм

По данни, представени от Геновева Христова - член на на управителния съвет на Асоциацията на бизнес клъстерите, в Европейския съюз има регистрирани около 2200 клъстера и над 10 на сто от тях са в България. Тук има регистрирани 261 клъстера, но 12 от тях са престанали да съществуват. Дали клъстерите в България са много или малко може да се съди по това правят ли по-конкурентоспособна българската икономика, даден отрасъл или регион, каза Геновева Христова.

Факт обаче е, че голяма част тях бяха създадени заради изгодното финансиране през последните години от ЕС и почти нямаха връзка с подобряване на конкурентоспособността. Финансирането на всеки един проект в предходния период варираше от 100 000 лв. до близо 4 млн. лв., като срокът за изпълнението им е между една и две години, а по-голямата част от тях трябва да завършат през пролетта на 2015 г. За сравнение в много по-големи държави като Германия и Франция са малко над 100.

Затова и от 2015 г. има промяна в стратегията на ЕС по отношение на тези обединения. И тя е, че се "вдига летвата" на конкурентоспособността - европейските клъстери да бъдат конкурентни на глобално ниво и заедно да излизат на трети пазари. В стратегията на ЕС влиза подкрепа и на междуклъстерно сътрудничество отново с цел излаз на трети пазари, както и за създаване на хибридни клъстери, които не са точно ориентирани само в един сектор на икономиката.

Въвеждат се параметри за оценка на качеството на клъстерите, което да улесни финансирането на най-добрите от тях, каза Геновева Христова. "Отличният клъстер" се оценява по десетина параметъра като прозрачност и откритост за нови членове, минимум 20 членове, всеобхватност, финансова стабилност, регионална концентрация и други. През последните години в България например се създаваха клъстери с 6-7 компании.

Освен това Европейската стратегия за растеж вече ще се основава и на реиндустриализация и насърчаване на 10 нововъзникващи индустрии, сред които индустриите, свързани с опазване на околната среда, логистика (интермодален транспорт), технологии за мобилност, опаковки, биофармацевтика, морска икономика, креативни индустрии, индустрии на преживяванията (включително туризъм - б.а.)

Европа въвежда система за оценка на ефективността на клъстерите, която не е задължителна, но без нея клъстерите са обречени да останат играчи на националните си пазари. Въведени са три сертификата - бронзов, сребърен и златен, като само 9 български клъстера имат бронзово ниво на ефективност. Златен сертификат имат 47 клъстера от 9 европейски страни, като нито една страна от Централна и Източна Европа засега няма такъв сертификат.

Възможности за финансиране

През 2015 г. се предвиждат 3 конкурса за финансиране на клъстери по оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност", посочи Даниела Чонкова, член на управителния съвет на Асоциацията на бизнес клъстерите.

Едната е насочена към иновациите в предприятията в размер от 100 хил. до 1.5 млн. лева, субсидията варира от 25 до 85%, като по-високите проценти са за малките и микропредприятията. Очаква се конкурсът да бъде обявен през септември. Другият е свързан с обновяване дейността само на малки и средни предприятия и субсидия от 35 на сто до 70 на сто.

Третата процедура е "Енергийна ефективност", с която се стимулира закупуване на нови енергоспестяващи машини, технологично обновление. Размерът на безвъзмездната финансова помощ ще варира от 35 до 70 на сто.

✓ Закон създава адвокатски монопол върху бизнес услуги

Внесените в парламента промени изземват голяма част от дейностите, които вършат счетоводители, юрисконсулти и консултанти

Закон може да из земе бизнес от счетоводния и консултантски сектор и да създаде монопол на адвокатите върху дейности, които в момента не изискват специфичен правен ценз. Текстовете засягат и нотариуси, юрисконсулти и частни съдебни изпълнители. Предложените промени от Висшия адвокатски съвет в Закона за адвокатурата предвиждат заявления, жалби и молби от името на клиенти до административни институции като НАП, НОИ, НСИ, подаване на документи за вписване в Търговския и Имотния регистър и други да се правят само от адвокати, вписани в колегията - т.е. ограниченията биха засегнали и юристи.

В момента адвокатите предлагат такива услуги, но основна част от тях се поема от експерти с общо юридическо или икономическо образование. Мотивите, с които се предлагат промените, са да се повиши качеството на предлаганите услуги и да се даде възможност за търсене на отговорност от лицата, които ги предоставят. Проблемът е, че това сериозно ще ограничи специалистите в редица професии и ще натовари бизнеса с допълнителни разходи и административни тежести. Така например, ако в момента една фирма плаща на счетоводител за цялостно обслужване, което включва и комуникация с институции и регистри, то след влизане в сила на промените за тези услуги ще трябва да се заплаща на адвокат. Единствено собственикът или управляващият ще може да подава тези документи, но ако иска друг да извърши услугата, трябва да ползва адвокат.

Кой предлага

Промените са заложи в проекта за изменение на Закона за адвокатурата, който бе внесен в Народното събрание на 23 януари от група от осем народни представители от ГЕРБ, Патриотичния фронт, РБ и ДПС. Предстои да бъде разгледан от три парламентарни комисии, след което ще се гласува от депутатите в пленарна зала. Текстът е изготвен от Висшия адвокатски съвет по предложения на регионалните адвокатски колегии, а посочваната причина за преправянето на закона е наличието на пропуски в него, които пречат на работата им.

Един от вносителите на законопроекта е депутатът от ГЕРБ Данаил Кирилов. Той е отбелязал, че има резерви по отношение на възможността адвокати да придобият удостоверителни функции. Пред "Капитал" Кирилов каза, че е наясно с критиките срещу промените и че вече е провеждал срещи с нотариусите, като предстоят разговори и с юрисконсултите на банки. "След като има крайни позиции, явно има сериозни проблеми и ще се наложи да се търси компромис", каза Данаил Кирилов. Той добави, че и други вносители имали резерви по някои текстове. "Внасяме го, доколкото да е внесен и да може да се гледа. Но това не означава, че ще поддържаме всичко в законопроекта", поясни Кирилов.

Конкуренция за нотариусите

Още преди година, когато окончателният вариант на законопроекта бе готов и доби публичност, остро реагираха първо нотариусите. Те обаче се надигнаха срещу сваляне на монопол на техни услуги, което по-скоро е добре и в полза на гражданите и бизнеса. Тогава те критикуваха промените, според които адвокатите ще могат да дублират част от дейността им, например удостоверяването на подписи под документи или заверяването на копия от оригинални документи, което е около 10-15% от дейността на един нотариус. Аргументите на адвокатите са, че с отпадането на монопола върху работата с документи, които не подлежат на вписване в Търговския регистър, ще бъдат улеснени гражданите, потребители на такива услуги. Например ще отпадне необходимостта сделките по покупко-продажба на автомобили да се изповядват пред нотариус. С промените те просто ще се регистрират в КАТ, както се прави навсякъде по света.

Удар по счетоводители и консултанти

Година по-късно към недоволството на нотариусите се включват и счетоводителите, които също видяха заплаха от ограничаване на правата им. За разлика от нотариусите обаче те губят изцяло правото да вършат специфични дейности, които ще се монополизират от адвокатите. Предвидените глоби също предизвикват сериозно недоволство - те започват от 2 до 5 хиляди лева и се допълват от имуществени санкции.

Дейностите, които се възлагат само и единствено на адвокатите, съставляват почти 70% от работата на един фирмен счетоводител, изчислява Катя Крънчева, управляващ партньор в K&K Accounting и член на Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия.

Например ще бъде забранено той да извършва представителство пред административните органи и служби, което означава, че те вече не могат да отменят клиентите си пред НАП, НОИ, НСИ, БНБ. Няма да могат да изготвят заявления, отговори, молби, справки, изисквани от данъчните... Няма да могат да консултират, дори и устно, клиента си по данъчни закони или в областта на трудовоправните отношения. Не на последно място няма да могат да изготвят и подават книжа за вписване в Имотния, Търговския или други регистри. Практиката в момента е такава, че счетоводителите изготвят най-малкото годишни финансови отчети, които подават за вписване в Търговския регистър. Ако промените в Закона за адвокатурата минат, това означава, че фирмите ще трябва да наемат адвокат, за да направи вписването, което допълнително ще оскъпи и усложни дейността им. Според Катя Крънчева в тази му част законопроектът е практически неприложим и никой няма да го спазва. "Не разбирам защо трябва да ставаме закононарушители и да работим под постоянната угроза, че консултирайки клиент по данъчноправен въпрос например, някой може да ни глоби", добавя експертът.

"Мотивите за промяната не са обосновани икономически и не са в полза на обществото", коментира и Красимир Катранджиев, председател на камарата на нотариусите. Пред "Капитал" от двете професионални организации заявиха, че подготвят писмо до Народното събрание и обща декларация, в която са водени преговори и ще се включат още браншови сдружения на юрисконсултите, частните съдебни изпълнители, синдикални организации, неправителствени организации.

Тезата на адвокатите

От своя страна от Висшия адвокатски съвет, който е автор на законопроекта, декларират готовност за диалог със засегнатите страни, но не дават признаци, че биха отстъпили от предложенията си.

"Нека не битува това виждане, че всяко нещо, което не е забранено, е разрешено", коментира Ралица Негенцова, председател на Висшия адвокатски съвет. "Ние предпочитаме да изброим конкретните дейности (макар и не изчерпателно), за да е ясно на всеки кои са лицата, които имат правото да ги вършат. Нарушение на правовия ред е, когато извършваш едни правни дейности, които са извън твоята компетентност. Адвокатската дейност е конституционно закрепена", обяснява Негенцова.

Тя отхвърля като несъстоятелни твърденията на счетоводители, че след като са държали изпити по право, имат основание да претендират за качествено изпълнение на услуги по юридически въпроси. "Те са преминали през тези дисциплини, за да им бъде това от полза в работата, за да могат по-грамотно да четат законите. Но това не значи, че с три или пет изпита по право те могат да адвокатстват и да извършват тази адвокатска дейност, за която адвокатите имат правоспособност, квалификация и най-вече професионална отговорност. Защото вие може да потърсите дисциплинарна отговорност от адвокат, но каква отговорност ще търсите от счетоводителя? В крайна сметка ние искаме да са защитени интересите на гражданите и юридическите лица, каквато е същността на адвокатската работа", е позицията на председателя висшата адвокатска колегия.

[Вестник Сега](#)

✓ Новият дълг от 8 млрд. евро мина през две комисии с процедурни хватки

Банките, които осигуриха парите за влоговете в КТБ, поставили условие на кабинета да са агенти и по следващите емисии

Планът на правителството за изтегляне на нов външен дълг от 8 млрд. лв. за 3 години срещна сериозна съпротива и само процедурни хватки го спасиха от провал в две парламентарни комисии вчера. Във водещата комисия - бюджетната - предложението мина на косъм. А преди това дойде новината, че комисията по външна политика е отхвърлила проекта, съгласно който правителството натоварва 4 банки - Citigroup Global Markets, HSBC, Societe Generale и Unicredit Bank, с подготовката и пласирането на въпросния дълг.

В късния следобед обаче от парламента се поправиха и съобщиха, че проектът всъщност е минал и на комисията по външна политика. Объркването дошло от неправилно отчитане на вот "въздържал се" на Красимир Богданов от Патриотичния фронт, който всъщност изобщо не е бил на заседанието. След "корекцията" се оказало, че предложението е прието с 9 гласа "за", 3 "против" и 5 "въздържал се".

По подобен начин проектът бе прокаран и през бюджетната комисия. Председателката Менда Стоянова първо обяви, че ще зачете гласа на отсъстващия Георги Търновалийски от левицата, след като съпартиецът му Румен Гечев изрично я попита ще приеме ли това. Но при вота се стигна до патов резултат - деветима от ГЕРБ, Реформаторския блок и Българския демократичен център бяха "за", четирима от БСП бяха "против", петима от ДПС и Патриотичния фронт се въздържаха. След като установи, че проектът не може да мине, Менда Стоянова се отметна от думите си и "отписа" гласа на червения Търновалийски, защото не бил подал уведомление за отсъствие по уважителни причини.

По време на обсъждането в бюджетната комисия финансовият министър Владислав Горанов отговори уклончиво на въпроса как и защо за агенти по дълга са избрани именно тези 4 банки. "Преценката дали са 4 и защо са точно тези 4 е направена на базата на това кои банки се съгласиха в края на миналата година да помогнат на правителството с мостови

заем да разплати гарантираните депозити в КТБ", обясни Горанов. По думите му част от договорките с тях тогава включвали и участието им в програмата за емисии за следващите няколко години. Министърът посочи, че и други банки, които искат да бъдат агенти, могат да се присъединяват към програмата. А Менда Стоянова поясни, че това ще стане възможно веднага след първата емисия, с която ще се рефинансира мостовият заем от декември за влоговете в КТБ. Румен Гечев пък заяви, че "противоречи на Конституцията да се гласуват дългове за бъдещи години". Според него не е редно сега да се одобряват дългови емисии за 2016 и 2017 г., защото за тези години няма приети от парламента годишни бюджети. Той заяви, че БСП ще сезира Конституционния съд, ако се приеме решение за целия период вместо само за 2015 г.

Йордан Цонев от ДПС пък обясни, че партията не може да вземе решение, защото липсва достатъчно информация за това как ще се разходват средствата. "Картината не е добра. Има възможност страната ни да влезе в дългова спирала", коментира още Цонев. Той обясни, че за 8 години - от 2009 до 2017 г., външният ни дълг ще се увеличи със 17.4 милиарда лева до 27.4 млрд. лв. "Трябват общи усилия по управление на дълга и оптимизиране на публичните разходи", заяви още Цонев. Цонев използва случая да поиска и извинение за "нощта на белия автобус" от Реформаторския блок, от Института за пазарна икономика и от "всички, които тогава ходели от телевизия в телевизия и говорели пълни глупости по повод заема от 1 млрд. лева на кабинета "Орешарски".

Горанов обаче беше категоричен, че поемането на нов дълг е неизбежно. "Държавата трупа дефицит, а това води до увеличаване на дълга. Това може да спре, ако започнем да експлоатираме газовите находища в Черно море", прояви чувство за хумор финансовият министър. "Тази програма дава предсказуемост и възможност дори при политическа нестабилност правителството да има механизъм да плаща задълженията си, гласувани с годишния закон за държавния бюджет", уточни Горанов.

ЦЕНА

По отношение на коментиранията лихва по заемите до 10% финансовият министър обясни, че такъв процент се залага като бенчмарк във всички емисии след 2010 г. По неговите думи лихвеният процент, на който страната ще получи заемите, ще е много по-нисък. "Лихвите ще са по-добри от всички, което досега сме вземали, и това ще се случи не защото аз съм финансов министър, а защото пазарите са свръхликвидни в момента", каза Владислав Горанов. Той обясни, че нито един финансов министър не си е позволявал да посочва лихва, близка до пазарната. Ако аз кажа, че очаквам близка доходност до пазарната, много е вероятно пазарът да ми предложи точно тази цена", обясни той. Той обясни, че практиката е, че пазарите - особено при висока ликвидност - са силно чувствителни към подобни коментари.

✓ Кабинетът обсъжда старите варианти за такса смет

Разчетите показват, че в столицата за човек ще се плаща 85 лв., а на торбички - по 3 лв. всяка

Работната група, сформирана, за да изготви и предложи нов модел за изчисление на такса смет, обсъжда миналогодишните предложения, научи "Сега" от източници в Столичната община. В работната група влизат представители на сдружението на общините, финансовото, екоминистерството, НАП и други. В края на 2013 г. в Закона за местните данъци и такси беше записано, че от 2015 г. общините трябва да въведат нова методика на принципа "замърсителят плаща", а не на база данъчна оценка, както е сега почти навсякъде. ГЕРБ обаче даде отсрочка от още една година. Предложенията трябва да са готови до края на март.

Оказва се обаче, че нови предложения едва ли ще бъдат генерирани, въпреки че именно ГЕРБ настояваше за отсрочката, за да се намери добро решение. При представянето на предложенията миналата година общините ги определиха като "пълна безотговорност". Тогава бяха предложени 4 варианта - на база ползватели, количество вода, два на база количество боклук и един смесен - на база количество и брой ползватели. Точно тези предложения се обсъждат и сега.

Последните сметки на Столичната община показват, че ако общината избере да изчислява такса смет на човек, то тогава ще се пада по 85 лв. на лице от дадено домакинство. Общото количество боклук, което се генерира в столицата е 360 хил. тона на година, а план-сметката за чистота е в размер на 147 млн. лв. Тоест каквато и да е методиката, тя трябва да покрие тази сума. Така излиза, че един тон е 408 лв., а килограм боклук е - 41 ст. В случая на София гражданите покриват 70% от сметката за чистотата, а бизнесът - 30%. Това означава, че таксата за физическите лица трябва да е такава, че да внесе в общинската хазна 102 млн. лв., а от бизнеса да дойдат другите 45 млн. лв. При 1.2 млн. софиянци с постоянен адрес излиза, че на човек ще се пада по 85 лв. такса смет годишно. Тази методика ще оцети едни за сметка на други. Така например възрастна жена, която живее сама в центъра, ще е доволна, защото ще плаща 85 лв., а сега таксата е много по-висока в централните зони, защото е на база данъчна оценка. Четиричленно семейство в "Люлин" обаче няма да е доволно, защото ще трябва да плати 340 лв. По сходен начин се изчислява таксата и на база потребена вода.

Другият стар-нов вариант е да се плаща на база торбички. Пак по сметки на общината, ако се ползват торбички с вместимост 30 литра, или 7 килограма, а цената на килограм за София е 41 ст., се получава малко повече от 2.40 лв. Като се таксува и торбичката, е изчислено, че софиянци ще трябва да дават по 3 лв. на торбичка. Миналата година обаче големите общини коментираха, че този вариант е почти неприложим, защото веднага ще се намерят начини да се купуват по-малко торбички, а в същото време контролът ще е много труден. При представянето на вариантите м.г. зам.-кметът по финансите на София Дончо Барбалов беше категоричен, че нито един не е приложим за София и че всички ще доведат до неколккратно увеличение на таксата за хората.

✓ Заплатите в общественния сектор растат 3 пъти по-бързо от частния

Заплатите в общественния сектор растат над три пъти по-бързо, отколкото възнагражденията в частните фирми. В общественния сектор националната статистика отчита средна заплата за последните три месеца на миналата година от

933 лв., а в частния - 817 лв. За една година заплатите са нараснали съответно с 4.9% и с 1.4%. Това показват данните на НСИ за последните три месеца на миналата година.

Средната заплата у нас за последното тримесечие на м.г. е 847 лв. и тя се е увеличила с под 5 на сто спрямо предходните три месеца. В 15 области обаче средното възнаграждение остава много по-ниско - под 700 лв. Тук няма изненади - във Видинско средната заплата през декември е 597 лв. В областите Кюстендил и Смолян средно се вземат по 636 лв. Столицата дърпа общата картина напред с 1131 лв. Дори в области като Стара Загора и Варна възнагражденията остават под 900 лв. В частния сектор заплатите са по-ниски от обществените, но и растат значително по-бавно. За три месеца заплатите са нараснали най-много за заетите в образование (с 14.5 на сто), но това най-вероятно се дължи на раздадените пари за облекло на учителите, както и в сектор култура (с 13 на сто).

Най-добре платени през последните месеци на 2014 г. са заетите в "Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения" - 1791 лв. средно. В "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива" са на второ място с 1543 лв., а на третото във "Финансови и застрахователни дейности" - на трето с 1524 лв. Най-ниски са възнагражденията в хотелиерство и ресторантьорство - 564 лв. и административни и спомагателни дейности - 595 лв.

РАБОТА

Наетите българи намаляват в 15 области за една година, а в останалите, където има увеличение, то е незначително. За три месеца - от септември до декември, наетите у нас са намалели с над 47 хил. души. Това до голяма степен се дължи на приключване на сезонните позиции и затова най-голямото намаление на наети се регистрира в дейностите хотелиерство и ресторантьорство, селско и горско стопанство, но и в култура, спорт и развлечения.

✓ София завиши прогнозите си за данъчните приходи

След тричасови дебати Столичният общински съвет прие бюджета на София за тази година, който е в размер на 1 498 231 200 лв., или с 33 млн. лв. повече спрямо миналата година. Дни преди гласуването комисията по финанси и бюджет е решила да завиши приходите от някои налози. Увеличават се заложените приходи от данък сгради с 2 млн. лв. и стават 98.8 млн. лв. При данъка върху колите очакваните приходи се увеличават с 1.25 млн. лв. и стават 79.5 млн. лв., а с 1 млн. лв. повече се очаква да са приходите от данъка върху възмездно придобиване на имуществата, или 77.5 млн. лв. Само общинските съветници от БСП не подкрепиха бюджета и се изказаха остро при дебатите.

"Това е бюджет на богатия център и бедната, потънала в мизерия периферия. София не е само големите булеварди. Държим всички граждани да получават адекватна услуга на улицата, на която живеят", коментира Калоян Паргов от БСП. От ГЕРБ категорично не приеха обвиненията. "Вижте програмата - в нея има само ремонт на един бул. "Витоша" и бул. "Дондуков" и всичко друго е по кварталите", коментира Орлин Алексиев от ГЕРБ. Милка Христова от левицата пък критикува планирането на общинските разходи. Според нея се залагат нереалистични суми, които реално няма да бъдат използвани. Като пример тя даде изпълнението на бюджета за миналата година, според което са изразходвани едва 69% от заложените средства от еврофондовете и около 70 на сто от парите за капиталови инвестиции.

Панайот Бончев (БСП) пък разкритикува инвестициите в здравеопазването и социалните дейности. "От капиталовата програма за здраве са заделени 1.2%, а за социални дейност - едва 0.6%", коментира той. "Нещо трябва да намерят от БСП в годината преди избори, защото болниците започнаха да защитават и изпълняват свои проекти, но те са търговски дружества и не са отразени в бюджета", контрира го Фандъкова.

Земеделците стават все по-зависими от европейските субсидии

България е на 25-о място в ЕС по производителност в селското стопанство

✓ Земеделците стават все по-зависими от европейските субсидии

България е на 25-о място в ЕС по производителност в селското стопанство

Българските фермери стават все по-зависими от европейските субсидии. Въпреки че средствата за земеделие се увеличават, произведеното от сектора намалява. Това са част от негативните изводи в анализа на Института за пазарна икономика (ИПИ) за развитието на родното селско стопанство след присъединяването ни към ЕС през 2007 г.

"Земеделците все повече разчитат не на пазара да произведе стойност, а на директните субсидии. Почти няма земеделски бизнес у нас, който да не получава някакво финансиране", коментира вчера авторът на доклада Николай Вълканов. Според него обаче това е притеснително, защото директните плащания постепенно ще намаляват и това ще постави редица стопани в трудно положение.

Ако в периода 2003 - 2006 г. за сектора са били заделени към 100 млн. евро, то между 2007 и 2013 г. в земеделието са налети близо 7 млрд. евро - европейски и национални средства. Въпреки това брунтата добавена стойност от селско стопанство, т.е. стойността на продукцията от сектора, изразена в съпоставими, а не в пазарни цени, намалява с 1/4 спрямо периода преди влизането ни в ЕС, показва изследването на ИПИ. Производителността при полските култури не се променя, само при царевицата има известно нарастване на добивите.

Макар 1/2 от територията на страната ни да са земеделски площи, а 19% от положения труд в икономиката да са в селско стопанство, произведеното от него е под 5% от общата продукция на икономиката. "Това означава, че не използваме пълноценно ресурсите си. Като че ли сме малко по-разглезени от другите държави, защото имаме повече земя", коментира Вълканов. Според данните в анализа разполагаме с 3% от обработваемата земя в ЕС и използваме 3.3% от европейската работна ръка в отрасъла, но произвеждаме едва 0.8% от брунтата добавена стойност в селското стопанство на общността. По производителност на годишна работна единица се нареждаме на 25-о място в ЕС, като след нас са само Румъния и Латвия. Холандия например създава 26 пъти повече стойност на хектар (9206 евро) от България (353 евро).

Обработваемата земя у нас се увеличава с 20%. Интересът към земеделието расте. Удвоява се и средната площ на стопанство и тя достига около 150 декара, сочи още анализът. Въпреки това обаче се наблюдава концентрация на земеделски бизнес - броят на земеделските стопанства намалява наполовина и едва 4% от тях покриват 85% от земеделските земи. Подкрепата на зърнопроизводството за сметка на отглеждането на плодове, зеленчуци и животновъдство, ниските инвестиции в земеделието и липсата на данни за това кои са конкурентните ни предимства са другите неприятни изводи в анализа.

Николай Вълканов прогнозира, че ситуацията ще остане същата и в бъдеще. За да се преодолеят негативните тенденции, според него трябва да се промени нормативната уредба, да се подобри комуникацията бизнес - администрация, подпомагането да се насочва целево, да се отделят повече средства за инвестиции, както и да се преосмисли ролята на общата селскостопанска политика. "Използваните схеми за директно подпомагане не стимулират нарастването на производителността и инвестициите в земеделието. Може би трябва да се помисли част от сумата по директните плащания да се прехвърли към програмата за развитие на селските райони, която е недофинансирана", каза той.

СПОР:

"Пазарът не може да се раздели от субсидиите. Как да бъдем конкурентни на съседна Гърция, като там получават 154 евро на декар за праскови, а ние - 15 евро на декар. Освен това и митата в съседните Македония и Турция са с 20% по-ниски от нашите", коментира един от присъстващите при представянето на доклада земеделци. Снежана Благоева от министерството на земеделието обаче призова родните фермери да се съсредоточат повече върху това къде биха могли да реализират продукцията си - със или без европейско подпомагане. "Твърди се, че производството на плодове и зеленчуци не е развито, но дали това се дължи на липсата на субсидии, или на липсата на пазари?", попита тя и призна, че и в МЗХ нямат много данни за възможните пазарни ниши.

[Вестник Монитор](#)

✓ **София с рекорден бюджет**

През тази година София ще харчи рекорден бюджет от 1,498 млрд. лв., с какъвто не могат да се похвалят дори някои министерства. Това е с почти 33 млн. лв. повече от миналата година.

След три часа горещи дебати столичните общински съветници приеха проекта за бюджет на града, след като в подкрепа на бюджета гласуваха представителите на ГЕРБ, НДСВ, Синята коалиция, „Атака“ и ВМРО. Социалистите не подкрепиха разчетите, защото липсвало план-стратегия за развитието на града.

„Това е бюджет на богатия център и бедната, потънала в мизерия периферия. София не е само големите булеварди. Държим всички граждани да получават адекватна услуга на улицата, на която живеят“, коментира Калоян Паргов от БСП.

Бюджетът на Столичната община е балансиран, реалистичен и осигуряващ за поредна година устойчиви инвестиции в приоритетните сфери за развитието на града, каза кметът Йорданка Фандъкова. Тя е категорична, че не дели града на център и периферия и посочи, че големите обновени булеварди свързват хората от кварталите с централната градска част. Приоритетите на общината и през тази година ще са екология, транспорт и образование. „За капиталовата програма са предвидени 725 млн. лв., от които 391 млн. лв. са от оперативните програми, финансирани от ЕС“, обясни председателят на бюджетната комисия Орлин Алексиев.

В залата се стигна и до грозни сцени между червения съветник Николай Балалов и герберите Валя Чилова и Михаил Владов. Според социалиста няма достатъчен контрол в общината. „Ако някой удари колата на Чилова, до 1-2 месеца тя ще получи обезщетение. Ако стълб на общината падне върху нейната кола, това може да не стане никога“, каза Балалов. По думите му, ако детето на Владов ходи на детска градина с басейн, то в София има 10 000 деца, които дори не са получили място. На нападките Чилова отвърна, че е добре всеки да прави това, което му се удава по призвание, и поиска извинение за нападката срещу колегата й Владов.

[investor.bg](#)

✓ **Бюджетната комисия потвърди, че няма системен риск за втория пенсионен стълб**

Реалните собственици на пенсионните дружества са ясни и публични, посочи заместник-председателят на КФН Владимир Савов

Общият обем на всички права и акции, инвестирани от универсалните пенсионни фондове на българския капиталов пазар, възлиза на 7,49% от техните активи, което очевидно няма как да представлява системен риск за втория пенсионен стълб.

Това се посочва в отговорите на въпросите, зададени на Комисията за финансов надзор (КФН) от в-к "Капитал" чрез Комисията по бюджет и финанси на Народното събрание.

Според изявлението общата стойност на притежаваните книжа от професионалните фондове (ПФ) в цитираните от изданието публични дружества към 29.12.2014 г. представлява 0,71% от активите им. В тази връзка според становището е видно, че и поотделно, и в съвкупност те заемат малък дял от инвестиционните портфейли на всички ПФ.

От Комисията посочват още, че "дори да се стигне теоретично до пълна загуба на стойност за всички български публични компании, регистрирани на Българска фондова борса, вследствие на природен катаклизъм или друг форс мажор, даже и в най-лошия възможен сценарий при средна годишна доходност от 5,45% през последните 12 години, фондовете биха компенсирани подобна загуба в рамките на 1-2 календарни години".

В становището се посочва още, че КФН провежда регулярни срещи с Европейската комисия (ЕК), Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и всички други европейски и международни организации по

повод различни аспекти на надзорната и регулаторната дейност. Наскоро дори е била проведена среща с представители на ЕК в рамките на процедурата Macroeconomic imbalances, на която КФН е представила данни за целия небанков финансов сектор, в това число и за ПОД.

От Комисията са издадени три наказателни постановления, а по останалите две предстои произнасянето на административно наказващия орган. Част от извършваните проверки във връзка с получените сигнали към момента не са приключили. Ако в хода им се установи нарушение на нормативната уредба, регламентираща търговията с ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, нарушителите ще бъдат ангажирани със записаната в закона административно наказателна отговорност.

По думите на заместник-председателя на КФН Владимир Савов въпросната проверка относно евентуална манипулация на пенсионните фондове по подадения сигнал се изпълнява, но Комисията извършва и редовни проверки. "Реалните собственици на пенсионните дружества са ясни, публикувани са на сайта на КФН", добави той.

✓ АБВ предложи дългоочаквани мерки за защита при частния фалит

Районните съдилища по адресната регистрация на длъжниците ще определят дали да дадат защита от кредитори
Група депутати от АБВ, сред които Кирил Цочев и Михо Михов, внесоха в деловодството на Народното събрание проект за Закон за защита при свръхзадълженост на физическите лица. Текстове предвиждат дългоочакваните мерки за защита при т.н. „физически фалит“.

АБВ иска и у нас да се следват добрите практики в Европа и да се уеднаквят условията при свръхзадълженост за търговци и частни лица, коментира Кирил Цочев при представянето на проекта си в Народното събрание, предаде Dnes.bg

Припомняме, че подобни текстове се готвят и от Министерството на правосъдието. За това съобщи преди време министърът на икономиката Божидар Лукарски.

Сред предложените от АБВ мерки например е свръхзадължените граждани да могат да се освобождават от дълговете си за срок от 3 години, но при определени условия.

Едно от тях е длъжникът да докаже, че с осребряване на имуществото си и „разумно очакваните доходи“ за следващите три години, е невъзможно да погаси задълженията си.

Длъжникът трябва да е добросъвестен и да не е изпаднал в свръхзадълженост в резултат на извършени умишлено престъпления. Преценка дали длъжника ще има право на защита от кредиторите ще има районния съд по адресната регистрация на длъжниците.

Текстовете обаче не предвиждат съдът да проверява посочените в молбата обстоятелства и вменява тази възможност на кредиторите. Съдът ще трябва да се произнесе в едноседмичен срок по искането за защита от кредиторите. Със съдебното решение ще бъдат определяни и несеквистируеми имущество и доходи на длъжниците.

Кредиторите няма да имат право да „притесняват длъжниците“, е записано още в текстовете. Забранява се комуникация с длъжника и негови близки чрез трети лица – посредством устни съобщения и покани, чрез телефонни обаждания или съобщения по електронната поща и писма.

Законът обяснява какво представлява свръхзадължеността на физическите лица – когато задълженията надвишават с 1/3 имуществото и „разумно очакваните доходи“, за които обаче няма конкретно определение.

Предвидено е и създаването на регистър към Агенцията по вписванията, в който да се обявяват молбите за защита, приложението им, обстоятелствата в тях.

В мотивите си авторите на законопроекта уточняват, че основен принцип в гражданското право е, че длъжникът отговаря с цялото си имущество. За разлика от търговските дружества обаче задълженията на физическите лица продължават да растат, ако, дори и след осребряване на цялото имущество, има неудовлетворени искания. „Така значителен брой хора изпадат в бедствено положение като „вечни длъжници“, състояние, което ги прави безполезни за обществото“, посочват от АБВ.